POLITECHNIKA WROCŁAWSKA

Inteligencja Obliczeniowa i jej zastosowania

Badanie algorytmu genetycznego, memetycznego i rojowego w zadaniu optymalizacji wybranej funkcji testowej oraz badanie algorytmu genetycznego dla problemu TSP

Autorzy: Paweł Andziul 200648 Marcin Słowiński 200638 Prowadzący: dr hab. inż. Olgierd UNOLD, prof. nadzw. PWr

Spis treści

1	Wprowadzenie	2
2	Implementacja 2.1 Opis własnych operatorów	2 12
3	Przebieg badań dla problemu optymalizacji rzeczywistej Hartman6	12
4	Przebieg badań dla problemu komiwojażera	16
5	Badania algorytmów dla różnych wartości ich unikalnych parametrów	18
6	Podsumowanie	21

1 Wprowadzenie

Algorytm genetyczny – algorytm heurystyczny, który swoim działaniem przypomina działanie ewolucji w naturze. Osobniki będące zbyt słabe zostają wyeliminowane z populacji w kolejnych pokoleniach, a na ich miejsce przyjmowane są lepsze, silniejsze, bardziej podatne adaptacji. Algorytmy te zakładają możliwość mutacji i krzyżowania wśród potomków, przez co nie zawsze są oni silniejsi od poprzednio wyeliminowanych członków. Dodatkowo wprowadzają pojęcie elity, która jest bezpośrednio przenoszona do następnego - teoretycznie lepszego pokolenia.

dla wybranej funkcji własnej funkcje krzyżowania (dla branina) dla tsp (np-trudny) genetyczny – tsplib wykorzystać do badań (2–3 instancje srednie male duze) z własnym operatorem z domyslnym algorytm ga z lokalnym wyszukiwaniem, dla komiwojażera, założyć czy ma lepsze wartości, czy szybciej zbiega, jak operatory się zachowują, psoptim, dla jednej funkcji i komiwojażera

W ramach laboratorium należało przeprowadzić testy algorytmu genetycznego dla różnych parametrów. Jako benchmark oceny należało użyć pakietu "getGlobalOpts" oraz języka R.

Pomiary wykonywano na 2 różnych jednostkach roboczych. Ich parametry nie są istotne z punktu widzenia analizy i możliwości porównania rezultatów.

2 Implementacja

Poniżej zamieszczono kody skryptów w języku R przygotowanych w celu umożliwienia przeprowadzenia pomiarów.

Listing 1: Skrypt w języku R wykorzystany do badań optymalizacji funkcji

```
# initialize ----
   # clean old data
   rm(list=ls())
   dev.off(dev.list()["RStudioGD"])
4
   # load libraries
   require("GA")
7
   require("globalOptTests")
   require("rgl")
9
   require("psoptim")
10
11
   # custom functions ----
12
   # mutation function
13
   myMutationFunction <- function(object, parent) {</pre>
14
     # get GA population
     population <- parent <- as.vector(object@population[parent, ])</pre>
16
17
     # calculate randoms
18
     rnd <- sample(1:length(population), 1)</pre>
19
20
     # get min and max from population vector
21
     min_value <- which.min(population)</pre>
23
     # set random element to min value
24
     population[rnd] = min_value
25
26
```

```
return (population);
2.8
29
   # Settings ----
30
   nOfRuns <- 1 # 30 number of runs to calc avg scores
32
33
   # colors and titles for plot series
34
   colors <- c("red", "purple")</pre>
35
   series <- c("GA", "GA + własna mutacja")
36
37
   GAWithHybridSeries <- c("GA", "GA + własna mutacja", "Mem", "Mem + własna
       mutacja")
   GAWithHybridColors <- c("red", "purple", "blue", "orange")
39
40
   # name of function from globalOptTests package
41
   funcName <- "Hartman6"</pre>
42
43
44
   # graph settings
   graphs <- TRUE #true if you want to print graphs</pre>
   quality <- 100 #number of probes
46
47
   #hybrid algorithm settings
48
   poptim = 0.05 #a value [0,1] specifying the probability of performing a local
49
        search at each iteration of GA (def 0.1)
   pressel = 0.5 #a value [0,1] specifying the pressure selection (def 0.5)
50
51
   # Processing ----
53
54
     # get data from globalOptTests package
     dim <- getProblemDimen(funcName)</pre>
     B <- matrix(unlist(getDefaultBounds(funcName)),ncol=dim,byrow=TRUE)
57
     f <- function(xx) goTest(par=c(xx, rep(0, dim-length(xx))),</pre>
58
                              fnName=funcName, checkDim = TRUE)
59
     globalOpt <- getGlobalOpt(funcName)</pre>
61
     if (graphs) {
       # prepare overview graph
63
64
       xprobes \leftarrow abs(B[2,1] - B[1,1]) / quality
       yprobes \leftarrow abs(B[2,2] - B[1,2]) / quality
65
       x \leftarrow seq(B[1,1], B[2,1], by = xprobes)
66
       y \leftarrow seq(B[1,2], B[2,2], by = yprobes)
67
       z <- outer(x, y, Vectorize(function(x,y) f(c(x,y))))</pre>
68
       png(file = paste(funcName, "_overview.png", sep=""), width=600, height=400,
            units="px")
       persp3D(x, y, z, theta = -45, phi = 20, color.palette = jet.colors)
       dev.off()
71
   }
73
74
75
   customGAMeasure <- function(values, mType, xlab, main) {</pre>
76
77
     # main measurement loop (for each serie and sequence calculate average
         results)
```

```
temp \leftarrow c()
79
      for (serie in 1:length(series)) {
80
        averages <- c()
81
        for (value in values) {
82
          sum <- 0
          for (i in 1:nOfRuns) {
84
85
            message(paste("Seria: ", serie))
86
            message(paste("Sekwencja: ", value))
87
            message(paste("Przebieg: ", i))
88
89
            GAmin <- ga(type = "real-valued",</pre>
90
                mutation = if (serie == 2) myMutationFunction else
                    gaControl("real-valued")$mutation,
                fitness = function(xx) - f(xx),
92
                \min = c(B[1,]), \max = c(B[2,]),
93
                popSize = if (mType == "pop") value else 50,
94
                pmutation = if (mType == "mut") value else 0.1)
95
            solution <- matrix(unlist(GAmin@solution),ncol=dim,byrow=TRUE)</pre>
96
            eval <- f(solution[1,])</pre>
97
            sum <- sum + eval</pre>
98
          }
99
          averages <- c(averages, (sum / nOfRuns))</pre>
100
        temp <- c(temp, averages)
      result <- matrix(c(temp), nrow = length(series), ncol = length(values))</pre>
104
      if (graphs) {
106
108
        # save graph with measurement series to file
        png(file = paste(funcName, mType, ".png", sep=""), width=600, height=400,
            units="px")
        plot(0, 0, main=main,
             ylim=c(min(c(temp,globalOpt)),max(c(temp,globalOpt))),
111
             xlim=c(min(values),max(values)),
112
             type="n", xlab=xlab, ylab="wartosc")
113
        abline(globalOpt,0, col="green")
114
        colorNames <- c()</pre>
116
        seriesNames <- c()
        for (i in 1:length(series)) {
117
          color <- colors[i]</pre>
118
          colorNames <- c(colorNames, color)</pre>
119
          seriesNames <- c(seriesNames, series[i])</pre>
120
          lines(values, result[i,], col = color, type = '1')
        }
        legend("topright", seriesNames, lwd=rep(2,length(series)),
            lty=rep(1,length(series)), col=colorNames)
        dev.off()
124
126
      }
127
    }
128
    customHybridMeasure <- function(values, mType, xlab, main) {</pre>
129
      averages <- c()
131
```

```
for (value in values) {
132
        sum <- 0
133
        for (i in 1:nOfRuns) {
134
135
          message(paste("Sekwencja: ", value))
136
          message(paste("Przebieg: ", i))
137
138
          GAmin <- ga(type = "real-valued",</pre>
139
                     fitness = function(xx) - f(xx),
                     \min = c(B[1,]), \max = c(B[2,]),
141
                     optim = TRUE,
142
                     optimArgs = list (
143
                       poptim = if (mType == "poptim") value else 0.05,
144
                       pressel = if (mType == "pressel") value else 0.5))
145
          solution <- matrix(unlist(GAmin@solution),ncol=dim,byrow=TRUE)</pre>
146
          eval <- f(solution[1,])</pre>
147
          sum <- sum + eval</pre>
148
149
        averages <- c(averages, (sum / nOfRuns))</pre>
150
151
152
      if (graphs) {
154
        # save graph with measurement series to file
        png(file = paste(funcName, mType, ".png", sep=""), width=600, height=400,
156
            units="px")
        plot(0, 0, main=main,
             ylim=c(min(c(averages,globalOpt)),max(c(averages,globalOpt))),
158
             xlim=c(min(values),max(values)),
159
             type="n", xlab=xlab, ylab="wartość")
160
        abline(globalOpt,0, col="green")
161
        lines(values, averages, col = "red", type = '1')
162
        legend("topright", c("memetyczny"), lwd=rep(2,1), lty=rep(1,1), col=c("red"))
163
        dev.off()
164
165
    }
166
167
    customMeasureGAWithHybrid <- function(values, mType, xlab, main) {</pre>
168
169
170
      # main measurement loop (for each serie and sequence calculate average
          results)
      temp <- c()
171
      for (serie in 1:length(GAWithHybridSeries)) {
172
        averages <- c()
173
        for (value in values) {
174
          sum <- 0
          for (i in 1:nOfRuns) {
177
            message(paste("Seria: ", GAWithHybridSeries[serie]))
178
            message(paste("Sekwencja: ", value))
179
180
            message(paste("Przebieg: ", i))
181
            if(GAWithHybridSeries[serie] == "GA" || GAWithHybridSeries[serie] == "GA"
182
                + własna funkcja")
              GAmin <- ga(type = "real-valued",
184
```

```
mutation = if (serie == 2) myMutationFunction else
                              gaControl("real-valued") $mutation,
                          fitness = function(xx) - f(xx),
186
                          \min = c(B[1,]), \max = c(B[2,]),
187
                          popSize = if (mType == "pop") value else 50,
                          pmutation = if (mType == "mut") value else 0.1)
189
            }
190
            else
191
              GAmin <- ga(type = "real-valued",</pre>
                         mutation = if (serie == 4) myMutationFunction else
194
                              gaControl("real-valued")$mutation,
                          fitness = function(xx) - f(xx),
                         \min = c(B[1,]), \max = c(B[2,]),
196
                          optim = TRUE,
197
                          optimArgs = list (
                            poptim = if (mType == "poptim") value else 0.05,
                            pressel = if (mType == "pressel") value else 0.5))
200
            }
201
202
            solution <- matrix(unlist(GAmin@solution),ncol=dim,byrow=TRUE)</pre>
203
            eval <- f(solution[1,])</pre>
204
            sum <- sum + eval</pre>
205
          }
          averages <- c(averages, (sum / nOfRuns))</pre>
207
208
        temp <- c(temp, averages)</pre>
209
      result <- matrix(c(temp), nrow = length(GAWithHybridSeries), ncol =</pre>
211
          length(values))
212
      if (graphs) {
213
        # create standalone graph for each serie
214
        for (serie in 1:length(GAWithHybridSeries)) {
215
          legendColors <- rep("darkslateblue", length(GAWithHybridSeries))</pre>
216
          legendColors[serie] = "red"
217
          # save graph with measurement series to file
218
          png(file = paste(funcName, mType, serie, ".png", sep=""), width=600,
219
              height=400, units="px")
          plot(0, 0, main=main,
               ylim=c(min(c(temp,globalOpt)),max(c(temp,globalOpt))),
221
               xlim=c(min(values),max(values)),
222
               type="n", xlab=xlab, ylab="wartosc")
223
          abline(globalOpt,0, col="green")
224
225
          lastLine <- NA
226
          seriesNames <- c()</pre>
          for (i in 1:length(GAWithHybridSeries)) {
228
            seriesNames <- c(seriesNames, GAWithHybridSeries[i])</pre>
            if (i != serie)
230
231
232
              lines(values, result[i,], col = "darkslateblue", type = '1', lwd = 2)
            }
233
          }
234
          lines(values, result[serie,], col = "red", type = '1', lwd = 2)
235
236
```

```
legend("topright", seriesNames, lwd=rep(2,length(GAWithHybridSeries)),
237
              lty=rep(1,length(GAWithHybridSeries)), col = legendColors)
          dev.off()
238
230
240
    }
241
242
    #PSO
243
    customPSOMeasure <- function(values, valueType, xLabel, title) {</pre>
245
      n <- 500 #ilosc czastek
246
      m.1 <- 50 #ilosc przebiegow
247
      w < -0.95
      xmin < -c(-5.12, -5.12)
249
      xmax < -c(5.12, 5.12)
250
      vmax < - c(4, 4)
251
      g <- function(x) {</pre>
        -(200 + x[,1]^2 + x[,2]^2 + \cos(2*pi*x[,2]))
253
254
255
      averages <- c()
256
      for (value in values)
257
258
        sum <- 0
259
        for (i in 1:nOfRuns)
260
261
          message(paste("Sekwencja: ", value))
262
          message(paste("Przebieg: ", i))
264
          result <- psoptim(FUN=g,</pre>
265
266
                            n=n,
                            max.loop=m.l,
                            w=w,
268
                            c1=if (valueType == "c1") value else 0.2,
269
                            c2=if (valueType == "c2") value else 0.2,
270
                            xmin=xmin,
271
                            xmax=xmax,
272
                            vmax=vmax,
273
                            seed=NULL,
274
                            anim=FALSE)
276
          sum <- sum + result$val</pre>
277
278
        averages <- c(averages, (sum / nOfRuns))</pre>
280
281
      if (graphs) {
283
284
        # save graph with measurement series to file
285
        png(file = paste(funcName, valueType, ".png", sep=""), width=600,
286
            height=400, units="px")
        plot(0, 0, main=title,
287
             ylim=c(min(c(averages), globalOpt),max(c(averages), globalOpt)),
288
             xlim=c(min(values),max(values)),
             type="n", xlab=xLabel, ylab="wartość")
290
```

```
abline(globalOpt,0, col="green")
291
       lines(values, averages, col = "red", type = '1')
292
       legend("bottomright", c("PSO"), lwd=rep(2,1), lty=rep(1,1), col=c("red"))
293
        dev.off()
294
295
    }
296
297
298
    # perform set of measurements ----
300
301
    customGAMeasure(seq(0, 1, 0.1), "mut",
302
                   "p. mutacji", "Znalezione minimum dla różnych p. mutacji")
304
    customGAMeasure(seq(10, 100, 10), "pop",
305
                   "rozmiar populacji", "Znalezione minimum dla różnych rozmiarów
                       populacji")
307
    # Hybrid
308
    customHybridMeasure(seq(0, 1, 0.01), "poptim",
                       "p. lokalnego searcha", "Znalezione minimum dla różnych
310
                           poptimów")
311
    customHybridMeasure(seq(0, 1, 0.01), "pressel",
312
                       "ciśnienie", "Znalezione minimum dla różnych ciśnień")
313
314
    # Mixed (GA+Hybrid)
315
    customMeasureGAWithHybrid(seq(0, 1, 0.01), "mut",
316
                             "p.mutacji", "Znalezione minimum dla różnych p. mutacji")
317
318
319
    # PSO
    customPSOMeasure(seq(0, 1, 0.1), "c1" ,
321
                    "c1", "Znalezione minimum dla różnych wartości c1")
322
```

Skrypt przygotowano w sposób który umożliwia w pełni automatyczne przeprowadzenie wszystkich pomiarów. Jednocześnie wszystkie wykresy mogą być natychmiast podmienione w sprawozdaniu. Poniżej pokrótce omówiono podstawowe parametry.

• nOfRuns

Ilość powtórzeń dla każdego pomiaru w celu uśrednienia.

• colors, series

Wektory kolorów i nazw kolejnych serii pomiarowych.

• params

Macierz parametrów domyślnych algorytmu dla każdej z serii. W każdym wierszu kolejno są zawarte: p. mutacji, p. krzyżowania, rozmiar populacji, ilość iteracji oraz kolor serii na wykresach.

• functions

Wektor nazw funkcji dla których przeprowadzane są kolejno pomiary.

Całość informacji niezbędnych do przeprowadzenia obliczeń odczytywana jest na podstawie nazwy funkcji z pakietu "globalOptTests". Są to: rozmiar problemu (ilość parametrów), domyślne ograniczenia, wartość w danym punkcie oraz optimum dla domyślnych ograniczeń.

Poniżej skrypt wykorzystany dla problemu komiwojażera.

Listing 2: Skrypt w języku R wykorzystany do badań dla problemu komiwojażera

```
# clean old data
   rm(list=ls())
   dev.off(dev.list()["RStudioGD"])
3
   # load libraries
   require("GA")
   require("globalOptTests")
   require("rgl")
   require("TSP")
   require("psoptim")
10
11
   numberOfMeasurements <- 1 #15</pre>
12
13
   # instances to test and best known solutions
14
   instances <- c("eil51", "eil76", "eil101")</pre>
15
   best_solutions <- c(426, 538, 629)
   colors <- c("red", "green", "blue")</pre>
18
   tourLength <- function(tour, distMatrix) {</pre>
19
     tour <- c(tour, tour[1])</pre>
20
      route <- embed(tour, 2)[,2:1]
21
      sum(distMatrix[route])
22
   }
23
24
   fit <- function(tour, distMatrix) 1/tourLength(tour, distMatrix)</pre>
25
26
    customMutation <- function(object, parent, ...) {</pre>
27
28
      # Insertion mutation
     parent <- as.vector(object@population[parent,])</pre>
30
     n <- length(parent)</pre>
31
      m \leftarrow sample(1:n, size = 1)
32
33
      pos \leftarrow sample(1:(n-1), size = 1)
      i <- c(setdiff(1:pos,m), m, setdiff((pos+1):n,m))</pre>
34
      mutate <- parent[i]</pre>
35
36
      # Displacement mutation
37
      parent <- mutate</pre>
38
      m <- sort(sample(1:n, size = 2))</pre>
39
      m \leftarrow seq(m[1], m[2], by = 1)
      1 \leftarrow \max(m) - \min(m) + 1
41
      pos \leftarrow sample(1:max(1,(n-1)), size = 1)
42
      i <- c(setdiff(1:n,m)[1:pos], m, setdiff(1:n,m)[-(1:pos)])
43
44
      mutate <- parent[na.omit(i)]</pre>
45
      # Scramble mutation
46
      parent <- mutate</pre>
47
     m <- sort(sample(1:n, size = 2))</pre>
```

```
m \leftarrow seq(min(m), max(m), by = 1)
49
     m <- sample(m, replace = FALSE)</pre>
50
     i <- c(setdiff(1:min(m),m), m, setdiff(max(m):n,m))</pre>
51
     mutate <- parent[i]</pre>
     return(mutate)
54
56
57
   performTest <- function(testName, graphMain, graphXLab,</pre>
                           sequenceType, sequence,
58
                           popsize=50, pcrossover=0.8,
59
                           pmutation=0.1, maxiter=100, mutation = NULL) {
60
61
     solution_qualities <- c()
62
63
     # each instance as separate serie
64
     for (i in 1:length(instances)) {
65
66
       fileName = paste("examples/", instances[i], ".tsp", sep="")
67
       graphTitle = paste("TSPLIB: ", instances[i], sep="")
68
69
       drill <- read_TSPLIB(system.file(fileName, package = "TSP"))</pre>
70
       D <- as.matrix(dist(drill, method = "euclidean"))</pre>
71
       N <- max(dim(D))</pre>
73
       solution_quality <- c()</pre>
74
75
       bestTour <- NA
       bestTourLength <- .Machine$integer.max</pre>
77
       averageLength <- 0
78
       for (s in 1:length(sequence)) {
80
81
         for (n in 1:numberOfMeasurements) {
82
83
           message(paste("Instancja: ", i))
           message(paste("Sekwencja: ", s))
85
           message(paste("Pomiar: ", n))
86
           GA <- ga(type = "permutation",</pre>
88
                    fitness = fit,
89
                    distMatrix = D,
90
                    min = 1,
91
                    max = N.
92
                    popSize = if (sequenceType == "popsize") sequence[s] else
93
                         popsize,
                    pcrossover = if (sequenceType == "pcrossover") sequence[s] else
                         pcrossover,
                    pmutation = if (sequenceType == "pmutation") sequence[s] else
95
                        pmutation,
                    maxiter = if (sequenceType == "maxiter") sequence[s] else
                        maxiter,
                    mutation = if (is.null(mutation))
97
                         gaControl("permutation")$mutation else mutation)
           tour <- GA@solution[1, ]
99
```

```
tl <- tourLength(tour, D)</pre>
100
            if (tl < bestTourLength) {</pre>
              bestTourLength <- tl
103
              bestTour <- tour</pre>
104
106
            averageLength <- averageLength + (tl - averageLength) / n</pre>
107
         }
109
          solution_quality <- c(solution_quality,</pre>
111
                               (best_solutions[i]/averageLength) * 100)
112
113
        }
114
115
        png(file = paste(testName, "_", instances[i], ".png", sep=""), width=600,
116
            height=400, units="px")
        plot(drill, bestTour, cex=.6, col = "red", pch=3, main = graphTitle)
117
        dev.off()
118
119
        solution_qualities <- c(solution_qualities, solution_quality)</pre>
120
      }
122
124
      qualities = matrix(solution_qualities,
125
                     nrow=length(instances), ncol=length(sequence), byrow = TRUE)
126
127
      # save graph with measurement series to file
128
      png(file = paste(testName, ".png", sep=""), width=600, height=400, units="px")
129
      plot(0, 0, main=graphMain,
130
           ylim=c(0,100),
131
           xlim=c(min(sequence), max(sequence)),
132
           type="n", xlab=graphXLab, ylab="jakość rozwiązań [%]")
133
      for (i in 1:length(instances)) {
134
        lines(sequence, qualities[i,], col = colors[i], type = '1')
135
136
      legend("topright", instances, lwd=rep(2,length(instances)),
137
          lty=rep(1,length(instances)), col=colors)
      dev.off()
138
139
    }
140
141
    performTest(testName = "tsp_pop",
142
                graphMain = "Pomiary dla różnych rozmiarów populacji",
143
                graphXLab = "rozmiar populacji",
144
                sequenceType = "popsize", sequence = seq(50, 500, 50))
145
146
    performTest(testName = "tsp_mut",
147
                graphMain = "Pomiary dla różnych p. mutacji",
148
149
                graphXLab = "p. mutacji",
                sequenceType = "pmutation", sequence = seq(0, 1, 0.1))
150
    performTest(testName = "tsp_mut_custom",
                graphMain = "Pomiary dla różnych p. mutacji (własny op. mutacji)",
```

```
graphXLab = "p. mutacji",
sequenceType = "pmutation", sequence = seq(0, 1, 0.1), mutation =
customMutation)
```

2.1 Opis własnych operatorów

Własna funkcja mutacji została utworzona w taki sposób by nie doprowadzić do sytuacji, w której przekroczona zostanie minimalna lub maksymalna wartość populacji.

Jej działanie opiera się na wybraniu minimalnej jednostki z populacji i podmianie innej, losowej na znaleziona minimalną. Gwarantuje to niepojawienie się z populacji wartości nieoczekiwanej, lecz tylko te otrzymane podczas działania algorytmu.

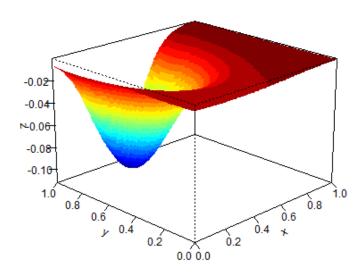
3 Przebieg badań dla problemu optymalizacji rzeczywistej Hartman6

Badania przeprowadzono dla algorytmu genetycznego w wersji podstawowej, ze zmienioną funkcją mutacji oraz hybrydowej, a także dla optymalizacji rojem cząstek (PSO).

Hartman6 jest funkcją określoną dla ilości parametrów równej 6. Na ilustracji (rys. ??) przedstawiono jej wykres dla pierwszych dwóch. Poniżej zamieszczono jej wzór (1).

$$f(\mathbf{x}) = -\sum_{i=1}^{4} c_i \exp\left[-\sum_{j=1}^{6} a_{ij} (x_j - p_{ij})^2\right]$$
 (1)

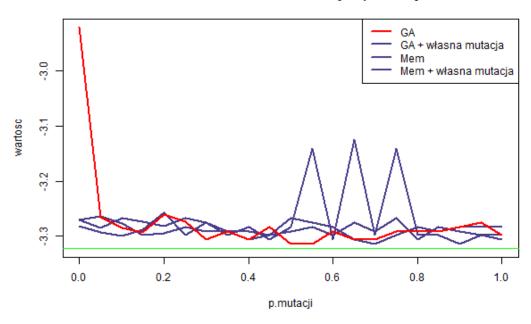
, gdzie $x_i \in [0, 1], i \in \{1, ..., 6\}.$

Rysunek 1: Wykres funkcji Hartman6

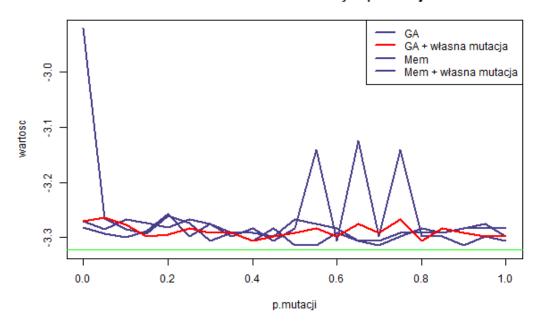
Na kolejnych stronach zamieszczono wyniki badań porównawczych mutacji przeprowadzonych na algorytmie.

Znalezione minimum dla różnych p. mutacji

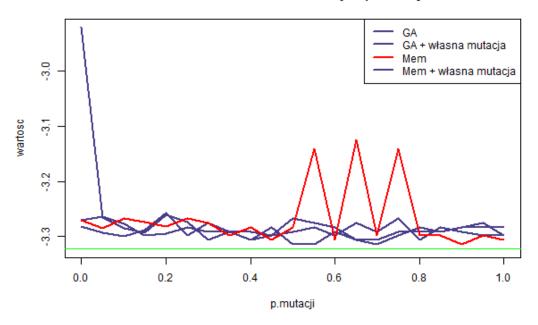
Rysunek 2: Wykres funkcji Hartman6

Znalezione minimum dla różnych p. mutacji

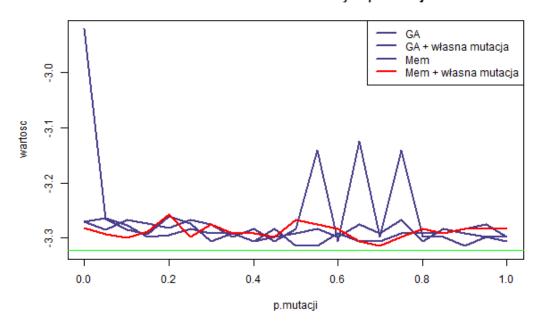
Rysunek 3: Wykres funkcji Hartman6

Znalezione minimum dla różnych p. mutacji

Rysunek 4: Wykres funkcji Hartman6

Znalezione minimum dla różnych p. mutacji

Rysunek 5: Wykres funkcji Hartman6

Z wykresów badań można odczytać zbliżone wyniki dla różnych funkcji mutacji. Żadna z funkcji nie osiągnęła minimum co świadczy o tym, że sama mutacja do tego nie wystarczy.

Zauważalny jest również niski wpływ własnej funkcji mutacji na otrzymywane wyniki. Pod względem jakości rozwiązań nie odstaje ona od istniejących implementacji.

Na wykresach można zauważyć znaczące pogorszenie się wyników dla funkcji memetycznej z domyślną funkcją mutacji. W przedziale 0.5-0.8 wygenerowała ona wyniki oddalone od średniej pozostałych.

4 Przebieg badań dla problemu komiwojażera

Przeprowadzono badania z zakresu optymalizacji marszruty dla problemu komiwojażera. Wykorzystano trzy instancje problemu z biblioteki TSPLIB:

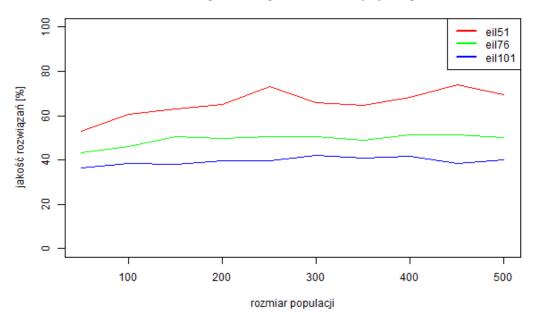
- eil51
- eil76
- eil101

Jakość rozwiązań wyraża się wzorem:

$$quality of solution = \frac{shortest \ known \ path}{found \ path} * 100\%$$
 (2)

Na ilustracji (rys. 6) przedstawiono wyniki pomiarów dla różnych rozmiarów populacji.

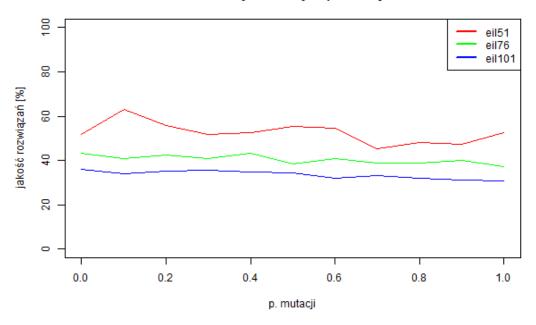
Pomiary dla różnych rozmiarów populacji

Rysunek 6: Jakość rozwiązań dla różnych rozmiarów populacji

Na ilustracji (rys. 7) przedstawiono wyniki pomiarów dla różnych wartości p. mutacji.

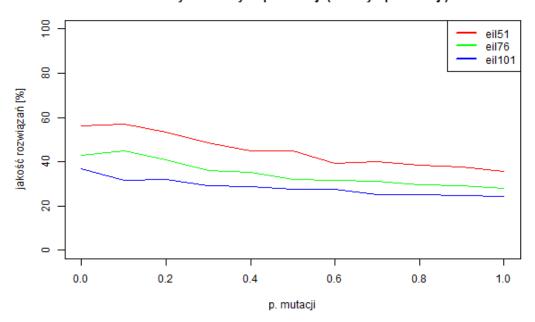
Pomiary dla różnych p. mutacji

Rysunek 7: Jakość rozwiązań dla różnych wartości p. mutacji

Na ilustracji (rys. 8) przedstawiono wyniki pomiarów dla różnych wartości p. mutacji z niestandardowym operatorem.

Pomiary dla różnych p. mutacji (własny op. mutacji)

Rysunek 8: Jakość rozwiązań dla różnych wartości p. mutacji (dla własnego operatora)

5 Badania algorytmów dla różnych wartości ich unikalnych parametrów

Algorytmy memetyczny i PSO posiadają własne wartości unikalne, których zmiana może wpłynąć na otrzymywane wyniki. Poniżej przedstawiono wykresy przedstawiające otrzymane wartości dla zmieniających się wybranych parametrów.

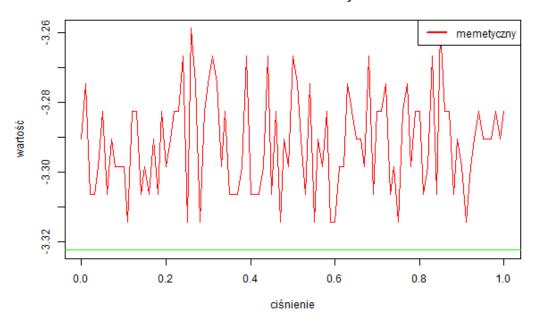
Badania przeprowadzono w przedziale 0-1 z krokiem co 0,01. Otrzymane wyniki są uśrednionymi z 15 iteracji.

Znalezione minimum dla różnych poptimów -3.00 memetyczny -3.05 -3.10 -3.15 wartość -3.20 -3.25 3.30 0.0 0.2 0.4 0.6 8.0 1.0 p. lokalnego searcha

Rysunek 9: Jakość rozwiązań dla różnych wartości poptimum algorytmu hybrydowego

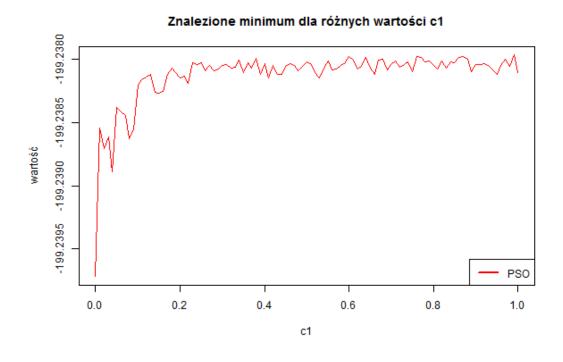
Z wykresu (rys. 9) można odczytać niski wpływ wartości poptimum na otrzymane wyniki. Otrzymywane wartości różnią się nie więcej niż o 0,30. Zauważalne są 4 skoki zawyżające skalę rezultatów spowodowane heurystyką algorytmu.

Znalezione minimum dla różnych ciśnień

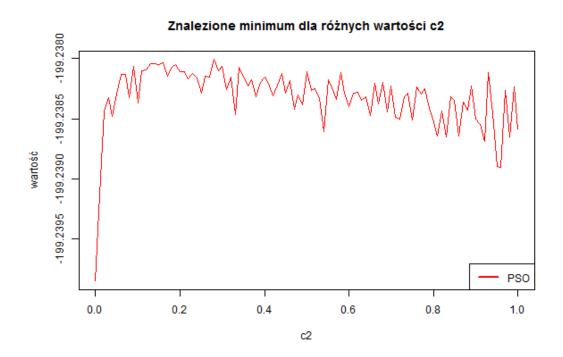
Rysunek 10: Jakość rozwiązań dla różnych wartości ciśnienia algorytmu hybrydowego

Wartości na wykresie (rys. 10) różnią się od siebie o nie więcej niż 0,06. Oznacza to niski wpływ ciśnienia na rezultat algorytmu. Nie zauważalne są trendy wartości wraz ze wzrostem ciśnienia.

Rysunek 11: Jakość rozwiązań dla różnych wartości c1 algorytmu PSO

Z wykresu (rys. 11) odczytać można logarytmiczny trend wzrostowy, osiągający swoje maksimum w okolicy wartości c1 równej 1. Wartości te jednak różnią się na poziomie 0,0001 co oznacza ich minimalny wpływ na rezultat.

Rysunek 12: Jakość rozwiązań dla różnych wartości c2 algorytmu PSO

Na wykresie (rys. 12) najlepsze rezultaty otrzymywane są dla wartości z przedziału 0,1-0,2. Dalej widoczny jest trend spadkowy jakości rozwiązań. Otrzymane wartości nie różnią się o więcej niż 0.0020 co mówi o bardzo niskim wpływie na wyniki.

6 Podsumowanie

W trakcie prowadzonych badań przetestowano algorytmy w wariantach genetyczny prosty, genetyczny prosty z własną funkcją mutacji, hybrydowy prosty wraz z własną funkcją, TSP oraz PSO.

Zmiana funkcji mutacji nie spowodowała znaczących zmian w jakości otrzymywanych rozwiązań. Jej działanie jest porównywalne z zaimplementowaną funkcją.

Własna funkcja mutacji dla problemu TSP pogorszyła rezultaty o ok. 10 punktów procentowych.

Sprawdzane unikalne parametry funkcji hybrydowej nie wskazują jednoznacznie najlepszego rozwiązania, oznacza to ich niski wpływ na działanie wybranej funkcji. Podobnie jest w przypadku parametrów c1, c2 dla PSO, których zmiana nieznacznie wpływa na wyniki.

Literatura

- [1] Artur Suchwałko "Wprowadzenie do R dla programistów innych języków" https://cran.r-project.org/doc/contrib/R-dla-programistow-innych-jezykow.pdf
- [2] Luca Scrucca "Package GA" https://cran.r-project.org/web/packages/GA/GA.pdf
- [3] Surjanovic, S. & Bingham, D. (2013). "Virtual Library of Simulation Experiments: Test Functions and Datasets." Retrieved April 3, 2017, from http://www.sfu.ca/ssurjano.
- [4] Momin Jamil, Xin-She Yang "A literature survey of benchmark functions for global optimization problems", Int. Journal of Mathematical Modelling and Numerical Optimisation, Vol. 4, No. 2, pp. 150–194. (2013)
- [5] Ajith Abraham, Aboul-Ella Hassanien, Patrick Siarry, Andries Engelbrecht, "Foundations of Computational Intelligence Volume 3" (2009)
- [6] Onay Urfalioglu, Orhan Arikan "Self-adaptive randomized and rank-based differential evolution for multimodal problems" (2011)